

[Taanquist]

markedet selv deltager i udformningen af de regler, der skal gælde i arbejdsmiljøet. Vi mener derfor ikke, at folketinget skal fastlægge detaljerede regler for arbejdsmiljøet. Netop på dette område har fagbevægelsens repræsentanter haft medindflydelse på de aftaler, der er indgået, og som skal føre til, at asbesten fjernes fra alle produkter. Asbest er et farligt stof, og derfor skal det fjernes og vil være fjernet i løbet af få år.

Forslaget fra VS om øjeblikkeligt at tilbagekalde alle dispensationer vil virke stik imod sin hensigt. For det første hindrer det ikke, at asbestprodukter stadig væk anvendes her i landet, og det forhindrer heller ikke, at de i stedet for importeres. For det andet medfører det med stor sandsynlighed, at Eternitfabrikken i Ålborg må lukke, og mere end 1000 arbejdspladser går tabt. For det tredje vil det stoppe udviklingsarbejdet med nye produkter til erstatning for asbesten, og dette udviklingsarbejde, der nu er langt fremme, vil være spildt. Med det pres, der nu er lagt på fabrikken, opnår vi ikke alene, at vi i Danmark i løbet af få år vil være i stand til at levere et asbestfrit produkt, men der vil også være udviklet en viden, der vil bringe os foran andre lande, og herved kan vi oven i købet få en gavnlig indflydelse på verdensproduktionen.

Betingelserne for de dispensationer, der er givet, er, at brugen af asbest gradvis afvikles, således at hele produktionen vil være asbestfri med udgangen af 1988 og salget af asbestholdige produkter stoppet helt i 1990. Fabrikken i Ålborg har i samarbejde med de ansatte forbedret arbejdsmiljøet ganske enormt, og det har da også vist sig, at der ikke blandt de medarbejdere, der er ansat efter 1970, til trods for jævnlig kontrol har kunnet konstateres nogle af de lidelser, der forårsages af asbest. Vi mener altså i den socialdemokratiske gruppe, at en af fagbevægelsen kontrolleret overgang til asbestfrie produkter er den sikreste måde at fjerne asbesten på.

Jeg vil til slut gerne gøre opmærksom på, at Danmark vel var det første land, hvor man indså, hvor farligt produktet asbest er. Det var under den tidligere, socialdemokratiske regering, man tog de initiativer, der nu skal føre til, at Danmark bliver det første land, der bliver asbestfrit, og hvor al produktion af asbestholdige materialer vil være stoppet om få år.

Jette Thomsen (KF):

Det er ikke mere end ca. et år siden man sidst behandlede spørgsmålet om dispensationer fra asbestforbuddet i arbejdsmiljørådet. Arbejdsmarkedets parter var dengang enige om at give dispensation på nogle nærmere fastsatte vilkår, og det havde man selvfølgelig ikke været, medmindre der var gode grunde hertil. Det virker derfor, som om forslagsstillerne tror, at de med en vedtagelse i folketinget kan sætte virkeligheden ud af kraft. Vi ved alle, at asbest er et farligt stof, som man skal behandle med den allerstørste omhu. Det er også derfor, man i Danmark har nogle af verdens skrappeste regler for anvendelse af asbest. Asbesten har imidlertid en så stor udbredelse og nogle tekniske egenskaber, der gør, at man ikke bare fra den ene dag til den anden kan afskaffe den.

Forslaget drejer sig først om forbud mod anvendelse af asbestcement i forbindelse med fremstilling af eternit. Der er her givet en 5-årig dispensation, fordi det inden for denne periode vil være teknisk muligt at afskaffe asbesten i eternitplader. På Dansk Eternit-Fabrik er der gjort et fantastisk arbejde for at forebygge miljøskader på grund af asbest. Der anvendes således i dag kun ca. en tredjedel så meget asbest som f.eks. i 1979, og virksomheden har investeret hundredvis af millioner kroner i produktudviklingen og arbejdsmiljøforbedringer. Det ville være helt uansvarligt, hvis folketetinget lukkede denne virksomhed, hvilket ville blive resultatet af beslutningsforslaget, midt i en meget positiv udviklingsproces for at producere produkter helt uden brug af asbest. En sådan udvikling tager tid, og det må man nu engang acceptere.

Den anden del af beslutningsforslaget drejer sig om forbud mod asbest i friktionsbelægnings, først og fremmest bremsebelægnings. Her er situationen nogenlunde den samme. Der er investeret masser af millioner i produktudvikling og arbejdsmiljøforhold. Men det er i dag ikke muligt at fremstille asbestfrie bremsebelægnings til alle formål. En stigende andel af produktionen af bremsebelægnings er asbestfri, og i løbet af nogle år vil det formentlig være muligt helt at undgå asbesten, i alt fald til brug i personbiler. Det er indtil nu kun en begrænset del af bilparken, der kan anvende asbestfrie bremsebe-